

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЖИВОЇ МАСИ КОРІВ РІЗНИХ ПОРІД МОЛОЧНОГО НАПРЯМУ ПРОДУКТИВНОСТІ

Н. Жиркова, студентка VI курсу факультету факультету*

Миколаївський національний аграрний університет

Проведено дослідження живої маси корів різних порід молочного напрямку продуктивності. В процесі досліджень встановлено чітку перевагу корів української чорно-рябої молочної худоби, порівняно, з їх червоними степовими аналогами.

Ключові слова: червона степова порода, українська чорно-ряба молочна порода, жива маса, контрольне зважування, період вирощування.

Постановка проблеми. В сучасних умовах промислового ведення галузі молочного скотарства, досить важливо забезпечити раціональні терміни осіменіння ремонтних телиць з живою масою, яка відповідає стандартам вікового росту. Як свідчить передовий досвід, інтенсивний ріст та розвиток ремонтних телиць значною мірою зумовлює бажаний тип будови тіла дорослих тварин і, як наслідок, дозволяє максимально реалізувати генетичний потенціал наступної молочної продуктивності корів [5, 7].

З виробничої точки зору скороспілість ремонтних телиць скорочує непродуктивний період вирощування від дня народження до отелення, з селекційної – прискорює процес оцінки бугаїв-плідників за якістю потомства та сприяє інтенсивному відтворенню стада, що у підсумку істотно визначає рівень рентабельності молочного скотарства [4, 6].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Встановлено, що величина живої маси телиць на кінець періоду вирощування та початок парувального віку, позитивно корелює з послідувочою молочною продуктивністю за першу та інші лактації [2, 3].

---

* Науковий керівник – канд. с.-г. наук Каратєєва О.І.

Складовою частиною поглибленої селекції молочної худоби, на переконання М. В. Зубця та співавторів [1], є оцінка племінних тварин у ранньому віці та на різних етапах їхнього індивідуального розвитку. При цьому основним методом морфологічних досліджень росту тварин передбачають облік живої маси. Результатами цих спостережень є показники росту і розвитку тварин, що характеризують інтенсивність обмінних процесів, які відбуваються в організмі [8].

Постановка завдання. Виходячи із вище зазначеного нами було поставлено за мету дослідити динаміку живої маси корів різних порід під час їх вирощування у віці телиць.

Матеріал і методика. Дослідження проведено за даними зоотехнічного та племінного обліку корів червоної степової та української чорно-рябої молочної порід у віці телиць в умовах ДП ПР «Степове» Миколаївського району Миколаївської області.

Було досліджено динаміку живої маси телиць у віці від народження до початку продуктивного використання (18 місяців), в дослідження включено по 20 голів кожної породи. Біометричну обробку даних здійснено на персональному комп'ютері з використанням програмного забезпечення Microsoft Excel.

Результати досліджень. Проведена нами оцінка живої маси корів різних порід довела, що під час їх першого контрольного зважування при народженні суттєвої міжпородної різниці не встановлено і їх жива маса коливалась в межах 29,1-29,7 кг (табл. 1). У наступний підконтрольний період зважування – три місяці ми відмічали вже чітку перевагу телиць української чорно-рябої породи за ступенем розвитку їх живої маси – 90 кг, що на 12 кг вірогідно більше за контрольний показник ($P > 0,999$). В той час коли ровесниці червоної степової худоби відзначалися найменшою живою масою – 65 кг ($P > 0,95$).

Під час контрольного зважування телиць у віці шість та дев'ять місяців ми відмічали аналогічну тенденцію розподілу результатів живої маси. Тобто, телиці української чорно-рябої молочної худоби мали значно вищий рівень розвитку

даної ознаки, в той час коли їх червоні аналоги, навпаки, не відрізнялися її високими значеннями.

Таблиця 1

Динаміка живої маси корів дослідних груп (кг)

Порода	n	Рівень розвитку ознаки її мінливість, та вірогідність				
		$\bar{x} \pm Sx$	σ	C_v	$d \pm Sd$	td
при народженні						
ЧС	20	29,1±6,5	1,6	5,3	-0,3±7,96	0,04
УЧРМ	20	29,7±6,6	1,0	3,3	0,3±8,04	0,04
Контроль	40	29,4±4,6	1,3	4,5	x	x
три місяці						
ЧС	20	65±4,6	7,7	11,8	-13±5,10	2,55*
УЧРМ	20	90±2,0	4,5	5,0	12±2,97	4,04***
Контроль	40	78±2,2	13,8	17,8	x	x
шість місяців						
ЧС	20	151±3,8	12,1	8,0	-9±6,53	1,38
УЧРМ	20	172±7,6	4,2	2,5	12±9,26	1,29
Контроль	40	160±5,3	12,4	7,7	x	x
дев'ять місяців						
ЧС	20	200±5,5	10,2	5,0	-15±6,74	2,22*
УЧРМ	20	226±5,4	7,3	3,2	11±6,66	1,65
Контроль	40	215±3,9	14,1	6,6	x	x
дванадцять місяців						
ЧС	20	253±6,6	8,4	3,3	-15±7,93	1,89
УЧРМ	20	285±3,3	4,0	1,4	17±5,50	3,09**
Контроль	40	268±4,4	16,4	6,1	x	x
п'ятнадцять місяців						
ЧС	20	304±6,8	7,8	2,6	-22±8,68	2,53*
УЧРМ	20	331±4,0	4,0	1,2	5±6,72	0,74
Контроль	40	326±5,4	14,9	4,7	x	x
вісімнадцять місяців						
ЧС	20	351±8,5	7,7	2,2	-18±11,40	1,58
УЧРМ	20	378±4,5	3,2	0,9	9±8,83	1,02
Контроль	40	369±7,6	14,8	4,0	x	x

У вікові періоди дванадцять та п'ятнадцять місяців під час зважування телиць різних груп досліджень відмічалися аналогічні результати. Але вже

різниця між другою дослідженою групою та контрольними даними поступово скорочується.

На кінець періоду вирощування, тобто, у віковий період 18 місяців нами було встановлено чітку перевагу телиць української чорно-рябої молочної породи за живою масою 378 кг і їх різницею у 9 кг. В той час їх червоні степові аналоги значно відстали в рості і їх жива маса становила лише 351 кг і різниця у 18 кг.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, порівняльним аналізом живої маси телиць різних порід встановлено чітку перевагу представниць української чорно-рябої молочної худоби, а їх ровесниці червоної степової породи постійно відставали в рості і мали стабільно менші показники живої маси.

Список використаних джерел

1. Генетико-селекційний моніторинг у молочному скотарстві / М. В. Зубець, В. П. Буркат, М. Я. Єфіменко. – К. : Аграрна наука, 1999. – 88 с.
2. Гордійчук Н. М. Вплив живої маси теличок української червоно-рябої молочної породи при народженні на ріст і розвиток та молочну продуктивність / Н. М. Гордійчук, Я. І. Півторак // Збірник наукових праць Вінницького державного аграрного університету. Вип. 34. – Т. 3. – Вінниця, 2008. – С. 57-60.
3. Заблудовський Є. Є. Реалізація продуктивного потенціалу молочної худоби у зв'язку з особливостями росту / Є. Є. Заблудовський, Ю. І. Голубчик // Розведення і генетика тварин : матеріали наукової дискусії «Розведення сільськогосподарських тварин за лініями» : міжвідомчий тематичний науковий збірник / УААН. ІРГТ. – К. : Науковий світ, 2002. – С. 61-63.
4. Зубець М. В. Вирощування ремонтних телиць / М. В. Зубець, Й. З. Сірацький, Я. Н. Данилків – К. : Урожай, 1993. – 136 с.

5. Ивашков А. И. Особенности роста высокопродуктивных коров / А. И. Ивашков, Л. Ю. Рыжкова // Вестник Российского государственного аграрного заочного университета. – М. – 2006. – № 1. (6) – С. 121-122.
6. Маньковський А. Я. Молочна продуктивність первісток залежно від живої маси телиць та віку отелення / А. Я. Маньковський // Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України. – Київ. – 2009. – Вип. 138. – С. 63-68.
7. Стадницька О. І. Вплив росту і розвитку корів у період вирощування на їх молочну продуктивність / О. І. Стадницька // Розведення і генетика тварин. – К. : Аграрна наука. – 2011. – Вип. 45. – С. 264-270.
8. Хмельничий Л. М. Характеристика ремонтних телиць української червоно-рябої молочної породи за розвитком живої маси // Л. М. Хмельничий, В. П. Лобода // Вісник сумського національного університету. – Суми, 2014. – Вип. 2/2 (25). – С. 10-14.